

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 28CoP/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723203630
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Biščáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:7723203630.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Biščákovvej a členiek senátu JUDr. Kataríny Morozovvej Nemcovvej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci manželky Bc. P. B., rod. T., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX/X, D., právne zastúpenej JUDr. Ivetou Fejlekovou, advokátkou so sídlom Nám. Osloboditeľov 25, Michalovce, proti manželovi M. B., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX/X, D., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Simona Marcinová, s.r.o. so sídlom Námestie slobody 13, Michalovce v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom P. B., nar. XX.XX.XXXX a S. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č. k. 2P/152/2023-72 zo dňa 9.1.2024 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Michalovce č. k. 2P/152/2023-139 zo dňa 1.4.2025, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch I., II., III., V., VI., VII., VIII.

II. Mení rozsudok vo výroku IV., tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej P. sumou vo výške 170 eur mesačne a na výživu maloletého S. sumou vo výške 170 eur mesačne, ktorým bude prispievať matke, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh manželky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd C., ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

I. Súd manželstvo navrhovateľky Bc. P. B., rod. T., nar. XX.X.XXXX a manžela M. B., nar. XX.X.XXXX, ktoré bolo uzavreté dňa X.X.XXXX vo E., ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu E., zväzok 4, ročník XXXX, strana XXX pod poradovým číslom X rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje maloletého S. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletú P. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III. Otec a matka sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otca súd zaväzuje povinnosťou prispievať na výživu maloletej P. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 250 Eur mesačne a na maloletého S. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 200 Eur mesačne, ktorým je otec povinný prispievať k rukám matky, vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

V. Styk otca s maloletými deťmi upravuje bez obmedzenia.

VI. Otec je oprávnený uplatniť si nárok na daňový bonus.

VII. Matka je oprávnená uplatniť si nárok na poberanie prídavku na maloleté deti.

VIII. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení predmetného rozsudku konštatoval tak vážne naručenie manželských vzťahov, že obnova manželstva nie je možná, preto manželstvo rozviedol. Na čas po rozvode manželstva zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, predovšetkým z dôvodu, že otec nemal vyriešenú bytovú otázku. Styk otca s maloletými deťmi upravil bez obmedzenia, pretože rodičia sa na úprave styku s maloletými deťmi vedia dohodnúť.

4. Pri určovaní výšky výživného vychádzal súd prvej inštancie z odôvodnených potrieb maloletých detí a príjmových pomerov na strane oboch rodičov, pričom prihliadol na osobnú starostlivosť matky o maloleté deti a jej obmedzenie sa zamestnať z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu maloletého syna.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 18 ods. 1 zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona o rodine“), § 19 ods. 1 zákona o rodine, § 23 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona o rodine, § 24 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine, § 25 ods. 2 zákona o rodine, § 28 ods. 1, ods. 2 zákona o rodine, § 43 ods. 1 zákona o rodine, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine, § 75 ods. 1, ods. 2 zákona o rodine, § 76 ods. 1 zákona o rodine, § 38 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CSP“).

6. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

III. Odvolanie, vyjadrenie účastníkov konania

7. Proti napadnutému rozsudku v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie manžel. Poukázal na zákonné dôvody odvolania v zmysle § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 62 ods. 1 CMP. Vo svojom odvolaní proti výroku I. napadnutého rozsudku, ktorým súd manželstvo rozviedol, argumentoval tým, že neboli splnené zákonné podmienky na rozvod manželstva a to, že od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Uviedol, že spolu s manželkou doposiaľ bývajú v spoločnej domácnosti, spoločne hospodária, spoločne zabezpečujú starostlivosť o deti a spoločne zabezpečujú potreby domácnosti. Vedú riadny rodinný život a ako rodina sa od podania návrhu na rozvod manželstva zúčastnili spoločne rodinných výletov. On je toho názoru, že manželstvo naďalej plní svoj účel. Je pravdou, že prekonávajú manželskú krízu, ale nemožno to nazvať kvalifikovaným rozvratom manželstva. On má záujem riešiť ich manželskú krízu kvalifikovaným odborným poradenstvom, má veľkú snahu o obnovenie manželstva najmä za účelom vytvorenie harmonického prostredia pre maloleté deti.

8. Vo vzťahu k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom uviedol, že on zatiaľ nepristúpil k riešeniu samostatnej bytovej otázky z dôvodu, že predpokladal a naďalej predpokladá, že situácia medzi nimi ako manželmi sa urovná. Nebolo by podľa neho logické, aby sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti v období, kedy sa snaží o záchranu manželstva. Jeho odsťahovanie by len

prehlbilo manželskú krízu, ktoré je podľa neho odstrániteľná a riešiteľná. Ak by však k obnoveniu manželstva nedošlo, poukázal na to, že matka sa v konaní opakovane vyjadrila, že ho ako rodiča nespochybňuje. Po vyhlásení rozsudku si začal hľadať samostatné bývanie, ktoré už má vyhladené a do ktorého by sa mohol presahovať. V nadväznosti na to, má za to, že v najlepšom záujme maloletých detí bude striedavá osobná starostlivosť rodičov.

9. Vo vzťahu k určení vyživovacej povinnosti k maloletým deťom namietal, že súd sa absolútne nevysporiadal s tým, v čom spočíva osobitná starostlivosť matky o maloletého syna s poukazom na skutočnosť, že matka je toho času evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a maloletý syn si nevyžaduje 24 hodinovú starostlivosť. Uviedol, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu matka nie je schopná sa zamestnať, ak maloletý syn navštevuje škôlku a zároveň jeho zdravotný stav si nevyžaduje 24 hodinovú starostlivosť. K výdavkom na maloletú dcéru namietal, že dcéra už výtvarný krúžok nenavštevuje. Matka vo svojom návrhu špecifikovala mesačné výdavky na maloleté deti vo výške 277,66 eur na maloletého syna a vo výške 291,66 eur na maloletú dcéru. Napriek uvedenému mu súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého syna vo výške 200 eur mesačne a na maloletú dcéru vo výške 250 eur mesačne. Poukázal na ustanovenie § 62 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd sa taktiež vôbec nezaoberal tým, aké sú odôvodnené výdavky matky a otca. V zmysle metodického usmernenia Ministerstva spravodlivosti SR, ktorým sa súdy pri určení vyživovacej povinnosti riadia predstavuje v prípade mesačného príjmu otca vo výške 1 351 eur výživné vo výške 12%, teda vo výške 162,12 eur na jedno dieťa. Súdom určené výživné je výrazne predimenzované. V prípade zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov neexistuje žiadny dôvod na určenie výživného. Otec vo svojom odvolacom návrhu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Manželka vo vyjadrení k odvolaniu manžela uviedla, že podľa jej názoru súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza zo správneho právneho posúdenia. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Uviedla, že zákonné podmienky na rozvod manželstva splnené boli. Nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. V súčasnosti už s manželom nebývajú ani v spoločnej domácnosti, kedy jej brat, ako vlastník domu zrušil manželovi po vyhlásení napadnutého rozsudku povolenie na trvalý pobyt. Namietala, že nie je pravdou, že viedli riadny život, možno len z pohľadu manžela, ktorý mal zabezpečené všetky potreby, na ktorých sa nijako nepodieľal. Mimomanželskú známosť, ktorá bola príčinou rozvodu ich manželstva, manžel udržiava naďalej, dokonca jej zabezpečil bývanie ihneď oproti ich domu. Táto žena jej vypisuje hanlivé smsky, znevažuje ju a vysmieva sa jej. Ďalšia perspektíva obnovenia ich manželstva neexistuje. K navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti, uviedla, že manžel ani raz v konaní nespomenul, žeby chcel zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. Toto tvrdenie považuje za účelové a bytová otázka nie je jedinou prekážkou na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. Poukázala na to, že manžel žije amorálnym spôsobom života, pracuje na zmeny a o deti by sa sám postarať nevedel. Mladší syn vzhľadom na jeho ochorenie potrebuje zvláštny režim. Vo vzťahu k určení vyživovacej povinnosti k maloletým deťom sú jeho výpočty mylné, pričom v konaní nemal žiadne výhrady k prezentovaným výdavkom na deti, dokonca uviedol, že sú určite aj vo vyššom rozsahu. Na doplnenie uviedla, že k výdavkom na deti je potrebné prirátat' aj alikvotnú časť výdavkov na domácnosť, ako je 1 výdavkov na telefón, internet, poisťky, smetie, strava doma a podobne, čo na jedno dieťa predstavuje sumu 255 eur, čo je potrebné k výdavkom na deti prirátat'. Nie je teda pravdivé tvrdenie otca, že uhrádza všetky výdavky na maloleté deti. K metodickému usmerneniu Ministerstva spravodlivosti SR v otázke určenia vyživovacej povinnosti, namietala, že má výslovne len odporúčací charakter. Uviedla, že ju zaráža to, že manžel v odvolaní produkuje také skutočnosti, ktoré v konaní vôbec nespomenul.

11. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca a vyjadreniu matky uviedol, že navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

12. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky naďalej zotrval na tom, že tu neboli splnené zákonné podmienky na rozvod manželstva, pričom zotrval na dôvodoch svojho odvolania. Žiadal, aby súd na čas po rozvode manželstva zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom opätovne poukázal na to, že matka ho ako otca nespochybňuje. Prekážkou vo výkone striedavej osobnej starostlivosti nie je ani jeho zamestnanie, vie si zabezpečiť pracovné podmienky tak, aby vedel

maloletým deťom poskytnúť riadnu starostlivosť. Namietal vyjadrenie matky, že by sa o deti nevedel postarať, pričom matka neuviedla ani jeden dôvod, ktorý by toto jej tvrdenie odôvodňoval. K určení výživného na maloleté deti, otec opakovane namietal, že súd sa v konaní absolútne nevysporiadal s tým, v čom má spočívať osobitná starostlivosť matky o maloletého syna s poukazom na skutočnosť, že matka je toho času vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Matka v konaní absolútne nevysvetlila, čo znamená výdavok na domácnosť v sume 600 eur mesačne, ktorý uviedla v návrhu. Otec prepočítal výdavky na odôvodnené potreby na maloleté deti, kde na maloletú dcéru sú podľa neho mesačné výdavky vo výške celkovo 354,99 eur. Pozostávajú z úhrady pomernej časti za bývanie 44,58 eur, životnej poisťky 18,75 eur, ZRPŠ 20 eur, strava škôlka 41 eur, poplatok za škôlku 20 eur, prezúvky 1,66 eur, hygienické pomôcky 15 eur, pracovné listy 10 eur, oblečenie 50 eur, strava doma 100 eur, lieky 30 eur, tanečný krúžok 2 eur, počítačový krúžok 2 eur. Mesačné výdavky na maloletého syna sú spolu vo výške 340,99 eur. Pozostávajú z pomernej časti za bývanie 44,58 eur, životnej poisťky 18,75 eur, ZRPŠ 20 eur, strava škôlka 41 eur, poplatok za škôlku 20 eur, prezúvky 1,66 eur, hygienické pomôcky 15 eur, oblečenie 50 eur, strava doma 100 eur, lieky 30 eur. Opakovane namietal, že súd sa vôbec nevysporiadal s tým, aké sú odôvodnené výdavky otca a matky. Naďalej zotrval na tom, že v zmysle metodiky pre výpočet výživného určenej Ministerstvom spravodlivosti SR, by výška jeho vyživovacej povinnosti mala byť 12% z jeho príjmu, teda vo výške 162,12 eur na jedno dieťa. V závere zotrval na svojom odvolacom návrhu a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu otca a vyjadreniu matky zotrval na svojom vyjadrení, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/,g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku vo výrokoch I., II., III., V., VI., VII., VIII. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP a zmenu rozsudku vo výroku IV. podľa ustanovenia § 388 CSP.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Predmetom odvolacieho konania, v dôsledku odvolania manžela, je napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie o rozvod manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva v celom rozsahu.

19. Manžel svoju odvoláciu argumentáciu postavil na svojom presvedčení, že súd prvej inštancie nesprávne právne vyhodnotil zákonné podmienky rozvodu manželstva, pričom zastával názor, že rozvrat v ich manželstve nie je natoľko hlboký, aby nemohlo dôjsť k obnoveniu manželského spolužitia a to aj s využitím odbornej psychologickéj pomoci. Ďalej nesúhlasil so zverením maloletých detí do výlučnej osobnej starostlivosti matky, keďže matka ho ako otca nikdy nespochybňovala a teda nie je daný žiadny dôvod, aby deti nemohli byť zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Prekážkou v takejto forme starostlivosti nemôže byť ani jeho bytová otázka, ktorú už rieši, ani výkon jeho zamestnania, ktoré si vie prispôbiť starostlivosti o deti. Namietal aj výšku vyživovacej povinnosti, ktorá je vzhľadom k preukázaným potrebám detí a jeho príjmu neprimerane vysoká.

20. K odvolacej námietke manžela, že súd prvej inštancie nezistil skutočný stav vecí tým, že sa nepokúsil o odstránenie príčin rozvratu manželov, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval pri posúdení rozvratu manželstva v súlade so zákonom. Manželka, ktorá podala návrh na rozvod manželstva, vo svojom návrhu, ako pri výsluchu na súde podrobne popísala príčiny rozvratu manželstva z jej pohľadu, pričom zároveň uviedla, že už nemá záujem na ďalšom zotrvaní v manželstve s manželom. Súd sa aj napriek tomu manželky dotazoval, či má záujem o psychologické poradenstvo za účelom obnovenia manželského spolužitia, čo manželka odmietla. Z vyjadrení manželky je nepochybné, že je pre rozvod manželstva pevne rozhodnutá a nevidí možnosť obnovenia manželstva. Vychádzajúc z ustanovení zákona o rodine, manželstvo je dobrovoľný zväzok muža a ženy. Nikoho nemožno nútiť, aby v manželstve zotrval, najmä za situácie, ak uvedie pred súdom závažné dôvody, pre ktoré považuje manželstvo za nefunkčné a rozvrátené. Manžel v konaní na súde prvej inštancie uvádzal, že sa chce pokúsiť a robí všetko pre zachovanie manželstva, ako rodina chodia spolu na výlety, venuje sa deťom, spoločne s manželkou riešia všetky potrebné vo vzťahu k deťom. Manželka aj napriek tomu svoj postoj nezmenila a uviedla, že manžel ju opakovane sklamal, bol jej neverný, je to pre ňu definitívne rozhodnutie. Uviedla, že manžela akceptuje ako otca detí, avšak citový vzťah k nemu už nemá. Ani odvolací súd tu nevidí priestor na zachovanie manželstva pri deklarovanom postoji manželky.

21. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, čo odôvodnil tým, že otec nemá vyriešenú bytovú otázku, teda iná forma starostlivosti o maloleté deti nepripadá do úvahy, pretože by deťom nevedel zabezpečiť základné potreby. Odvolací súd v tomto smere súhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie, že otec počas celého konania nepreukázal splnenie materiálnych podmienok na starostlivosť o maloleté deti a to zabezpečenie bývania a úpravu pracovného času tak, aby mohol starostlivosť o deti vzhľadom k ich nízkemu veku vykonávať nepretržite počas času, kedy budú deti v jeho osobnej starostlivosti. Odvolací súd k tomu uvádza, že nepochybuje o tom, a v konaní to bolo aj preukázané (vyjadrením matky a správou kolízneho opatrovníka), že maloleté deti majú k otcovi vytvorený blízky citový vzťah a je v ich záujme, aby trávili čas s oboma rodičmi a obaja rodičia majú právo na to, aby mohli s deťmi nielen tráviť čas, ale ich aj vychovávať a byť s nimi v čo najužšom kontakte v každej etape ich života. Je zrejmé, že týmito úvahami sa spravoval aj súd prvej inštancie, keď styk otca s maloletými deťmi upravil bez obmedzenia. Otec v odvolaní uvádzal, že svoju bytovú otázku neriešil z dôvodu, že chcel manželstvo zachovať a odsťahovaním sa zo spoločnej domácnosti by došlo len k prehĺbeniu ich manželskej krízy, čo je ľudsky pochopiteľné. Na druhej strane po zistení skutočného stavu vecí a právnom zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k správnej závere, že manželstvo účastníkov konanie je hlboko narušené a nie je možná obnova manželského spolužitia. V zmysle ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o rodine s rozhodnutím o rozvode manželstva je spojené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. V zmysle ustanovenia § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Z uvedených zákonných ustanovení je nepochybné, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí musel vychádzať zo skutočne zisteného stavu pri rozhodnutí o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva.

22. Zo skutočne zisteného stavu vyplýva, že manželka spolu s maloletými deťmi bývali v dome, ktorý je vo vlastníctve brata manželky. Manžel v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku nemal zabezpečené iné bývanie a počas konania ani nenavrhol, sám uviedol, že sa nezaoberal otázkou starostlivosti o deti na čas po rozvode manželstva. Návrh na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, podal otec až v rámci svojho odvolania. Ani počas odvolacieho konania nepreukázal, že má

zabezpečené bývanie vhodné aj pre maloleté deti a upravený pracovný čas tak, aby dokázal zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd výrok o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a úpravu styku s otcom bez obmedzenia potvrdil.

23. Odvolací súd následne podrobil odvolaciemu prieskumu výrok súdu prvej inštancie, ktorý určil vyživovaciu povinnosť na maloletú P. vo výške 250 eur a na maloletého S. vo výške 200 eur mesačne.

24. Otec svoju odvoláciu argumentáciu postavil na svojom presvedčení, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil a vyhodnotil príjem oboch rodičov a výdavky na maloleté deti. Podľa názoru odvolacieho súdu argumentácia otca v rámci podaného odvolania má svoju relevanciu vyjadrenú v ust. § 75 Zákona o rodine. V nasledujúcom rozsahu odvolací súd pri prieskume vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia skúmal primeranosť určeného výživného s ohľadom na zákonné kritéria, predpokladané ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine. V jeho zmysle by výživného malo reflektovať odôvodnené potreby dieťaťa, tiež možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

25. Odvolací súd zo zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie zistil, že matka špecifikovala mesačné výdavky na domácnosť pozostávajúce z úhrady: inkasa 150 Eur, TV 153,50 Eur, internet 20 Eur, životné poisťky 75 Eur, strava 600 Eur, lieky 60 Eur, poisťky na autá 115,12 Eur a 127,84 Eur ročne, ročne odpad 100 Eur. Výdavky mal. S.: škôlka 20 R. ZRPŠ, 41 Eur obedy, 20 Eur mesačný poplatok, 20 Eur prezúvky, hygienické pomôcky 15 Eur, oblečenie 50 Eur, strava 100 Eur, lieky 30 Eur. Výdavky mal. P.: 20 Eur ZRPŠ, 41 Eur obedy, 20 Eur mesačný poplatok v škôlke, 20 Eur prezúvky, hygienické pomôcky 15 Eur, 10 Eur pracovné lísty, oblečenie 50 Eur, strava 100 Eur, lieky 30 Eur, krúžok tanečná 24 Eur ročne, počítačový 24 Eur ročne.

26. Podľa názoru odvolacieho súdu bol v preskúmvanej veci dostatočne a správne zistený skutočný stav a vec bola správne právne posúdená. Maloleté deti boli v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vo veku 7 a 5 rokov. Svojou výchovou a výživou sú prirodzene odkázané na svojich rodičov, u ktorých vyživovacia povinnosť má mať prednosť pred ostatnými ich výdavkami. Osobne sa o maloleté deti prevažne stará matka, pričom výkon jej osobnej starostlivosti je potrebné vziať do úvahy v zmysle ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine aj v kontexte vyživovacej povinnosti. Okrem toho, matka je vzhľadom na zhoršený zdravotný stav maloletého syna na rodičovskej dovolenke, objektívne je preto vylúčená z pravidelnej pracovnej činnosti, ktorá by zlepšila jej príjmovú situáciu. V takýchto situáciách sa štandardne očakáva, že finančne zabezpečí upokojovanie potrieb rodiny otec. Ak navyše matka poberá len rodičovský príspevok, sťažka možno racionálne uvažovať o tom, že dokáže riadne zabezpečiť svoje základné životné potreby aj potreby maloletých detí.

27. Na základe vyššie uvedených záverov považuje odvolací súd za nedôvodnú aj námietku otca, že súdom určené výživné prevyšuje odôvodnené potreby maloletých detí. V súčasnej spoločenskej situácii, charakteristickej výraznou infláciou a významným nárastom cien základných potravín, je dôvodné očakávať, že výživné bude z veľkej časti spotrebované práve na stravné. Opomíňať nemožno ani ošatenie či obuv, ktoré vyžadujú častú obmenu pre rýchly fyzický vývin maloletých detí, typický pre ich vek. Z uvedených skutočností nie sú odôvodnené potreby maloletých detí tým kritériom, ktoré by malo dôvodiť znížiť vyživovaciu povinnosť otca.

28. Na druhej strane však otec namieta, že súdom určené výživné nezodpovedá jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Z vykonaného dokazovania je pritom zrejmé, že otec je zamestnaný ako policajt s priemerným mesačným príjmom vo výške 1 351 eur mesačne.

29. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca k pomerom matky odvolací súd poukazuje na to, že zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamená mechanickú rovnosť. Odvolací súd reflektuje príjem matky, je však zrejmé, že matka poskytuje maloletým deťom osobnú starostlivosť, vedie spoločnú domácnosť, obstaráva činnosti dennej potreby, maloletým varí, perie, čím si de facto plní vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom aj touto formou a vyživovaciu povinnosť si plní dobrovoľne. Matka poskytuje maloletým deťom osobnú starostlivosť, ktorú možno stavať na roveň peňažného plnenia a zároveň uhrádza všetky výdavky spojené s chodom domácnosti, členmi ktorej sú aj maloleté deti.

30. Odvolací súd súčasne konštatuje, že v súlade s ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného

rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle ustanovení Zákona o rodine, rodičia majú vyvinúť všetko úsilie k tomu, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby a kladie pred ich potreby, potreby maloletého dieťaťa. Je potrebné si uvedomiť, že rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu detí a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb, či potrieb ostatných príbuzných.

31. Pre účely kvantifikácie výživného odvolací súd použil vo svojej rozhodovacej činnosti materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z roku 2024. Tzv. tabuľkové výživné je totižto prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach, zároveň nahrádza aktivitu, ktorý by inak musel vykonať odvolací súd, aby nastolil princíp právnej istoty a zabezpečil vo svojej rozhodovacej činnosti, že v skutkovo obdobných veciach nebude rozhodované rozdielne. V zmysle tohto tabuľkového výživného sa vypočítava výživné z čistého príjmu rodiča, ktorý je zároveň kvantifikačným vyjadrením jeho možností, schopností a majetkových pomerov. Jednotlivé vekové kategórie detí dostatočne zohľadňujú fyzický vývin dieťaťa aj prechod v rámci stupňov školskej dochádzky. Zohľadňuje počet vyživovacích povinností rodiča a zohľadňuje mieru starostlivosti o dieťa a styk s dieťaťom. Materiál je doporučený na prípady maximálne 4 vyživovacích povinností rodičov, je preto použiteľný na preskúmaný prípad. Aplikácia tabuľkového výživného do určitej miery zovšeobecňuje právne veci určovania výživného a zároveň nastoľuje v rozhodovacej činnosti právnu istotu. Za jeho výhodu považuje odvolací súd kategorizáciu detí podľa veku, pričom jednotlivé vekové kategórie dostatočne zohľadňujú fyzický aj spoločenský vývin dieťaťa, tiež prechod v rámci stupňov školskej dochádzky.

32. V prípade určenia výživného na maloleté dieťa v predškolskom veku, pri zohľadnení skutočnosti, že otec má vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom by sa výška jeho vyživovacej povinnosti mala pohybovať okolo 12 % z jeho čistého príjmu. Odvolací súd pri určení vyživovacej povinnosti otca vychádzal z jeho čistého príjmu, ktorý dosahoval v poslednom zamestnaní vo výške 1 351 eur mesačne, ktorý zodpovedá jeho možnostiam uplatnenia sa na pracovnom trhu. Zároveň zohľadnil aj rozsah stretávania sa otca s maloletými deťmi, kedy otec nie je len pasívnym rodičom s povinnosťou platby výživného, ale o maloleté deti sa zaujíma, pravidelne sa s nimi stretáva a podieľa sa osobne na starostlivosti o maloleté deti.

33. Pri zistenom príjme otca vo výške 1 351 eur,-eur je podľa odvolacieho súdu primeraným výživným suma 170,- eur mesačne na jedno dieťa. Čo sa týka primeranosti výšky určeného výživného odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že táto výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, a tiež pomerom povinného rodiča (otca). Takto určené výživné zohľadňuje všetky zákonné kritériá rozhodujúce pre určenie výšky výživného pre dieťa. Odvolacím súdom zmenená suma výživného na maloleté deti v primeranej miere zohľadňuje pomery otca, ako aj odôvodnené potreby osoby oprávnenej výživou a tiež spotrebný charakter výživného. Takto určené výživné zohľadňuje mieru proporcionality i limity otcových pomerov. Uvedená suma však pokryje iba časť odôvodnených potrieb maloletých detí s tým, že zvyšná časť bude pokrytá prídavkami na dieťa, daňovým bonusom a zvyšok z výživného od matky, keďže obaja rodičia majú k maloletému dieťaťu vyživovaciu povinnosť a každý z nich je povinný prispievať podľa svojich schopností a možností.

34. Odvolací súd má za to, že suma 170 eur na jedno maloleté dieťa je náležitým vyjadrením práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni povinného rodiča aj s prihliadnutím na výrazný podiel matky na ich výžive. Rovnako zohľadnil hradenie nákladov spojených s bývaním, ktoré pripadajú na maloleté deti a uhrádzanie nákladov na ich odôvodnené potreby.

35. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny vo výrokoch I., II., III., V., VI., VII., VIII. potvrdil postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP a vo výroku IV. zmenil postupom podľa ustanovenia § 188 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).